

Handläggare: Cecilia Rivard
Telefon: 08-508 18 048

Till
Farsta stadsdelsnämnd
2009-09-17

Förslag till Grön IT-strategi för Stockholms stad

Remiss från kommunstyrelsen

Förslag till beslut

1. Stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.
2. Omedelbar justering.

Ulla Thorslund
stadsdelsdirektör

Lena Rabe
avdelningschef

Sammanfattning

Förslaget till Grön IT-strategi utgår ifrån målen i *Stockholms miljöprogram 2008-2011* som beslutats av kommunfullmäktige. Syftet med strategin Grön IT är att minska miljöbelastningen. IT-sektorn ska minska sin energiförbrukning men de stora miljövinsterna handlar om hur informationstekniken kan användas för att minska miljöbelastningen på andra håll i samhället. Stadens fastighetsägande förvaltningar och bolag är de som har störst potential att energieffektivisera sin verksamhet. Grön IT-strategi föeslås att börja tillämpas den 1 januari 2010.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för planering, strategi och service.

Bakgrund

Kommunfullmäktige har fattat beslut om *Stockholms miljöprogram, IT-programmet, e-strategin* samt framtidsdokumentet *Vision 2030* och dessa handlingar ligger till grund för förslaget och visionen om Grön IT. Genom att använda IT, det vill säga informationsteknologi, är det möjligt att åstadkomma verksamhetsförändringar som har direkt påverkan på miljön och som dessutom skapar samverkans effekter.

Förslaget till Grön IT-strategi för Stockholms stad har utvecklats i samverkan med representanter för förvaltningar och bolag.

Förslaget har remitterats till Farsta stadsdelsnämnd för yttrande senast den 18 september.

Remissen i sammanfattning

Grön IT har blivit ett samlingsbegrepp för insatser som syftar till minskad miljöbelastning med hjälp av IT. De riktigt stora miljövinsterna handlar inte om hur IT-sektorn kan spara energi utan om hur den kan bidra till att sänka miljöbelastningen på andra håll i samhället. En satsning på Grön IT kan göra det enklare för kommunen att arbeta mer miljöanpassat med IT och samtidigt spara pengar.

Potentialen är stor för att energieffektivisera och minska utsläppen av växthusgaser i Stockholms stad. De som har störst möjlighet till denna energieffektivisering är i första hand stadens bolag och förvaltningar som äger fastigheter. Det som förorsakar mest utsläpp av koldioxid i staden är uppvärmning av fastigheter 45 %, transporter 31 % och elanvändning 24 %. IT-sektorn svarar för ungefär 2 %.

Miljötekniken och informationstekniken är två särskilt viktiga områden för att realisera det hållbara samhället. I många fall krävs ett nytt förhållningssätt till miljöfrågorna och ett förändrat beteende. Grundläggande för Grön IT är en standardiserad och modern IT-infrastruktur som är gemensam för hela staden.

Stadsledningskontoret föreslår att staden genomför några pilotprojekt som karaktäriseras av miljösmarta byggnader med IT som miljöteknik. Två projektidéer är:

- Miljöskola – att utveckla en energieffektiv skolfastighet med smart IT-miljö

- Miljösmarta bostäder och verksamhetslokaler – utveckla den energieffektiva fastigheten

Stadsledningskontoret ansvarar för planering, förankring och lansering av stadens styrande dokument inom IT-området. För att realisera strategin beräknas en genomförandeperiod på tre till fem år.

Förvaltnings- och bolagschefer är ansvariga för att strategin efterlevs och att den kontinuerligt följs upp. Stadsledningskontoret ansvarar för att det finns direktiv och regelverk för hur uppföljning och översyn ska genomföras. Genom stadens integrerade ledningssystem, ILS, kan nämnder och styrelser planera och följa upp mål samt klargöra vilka resultat som uppnåtts i verksamheterna.

Stadsledningskontoret föreslår avslutningsvis i ärendet ett antal indikatorer och aktiviteter som bör beaktas vid verksamhetsplanering och uppföljning av Grön IT.

Till remissen finns två bilagor varav den första tar upp förutsättningar för Stockholms stad och vad staden har gjort inom Grön IT och vad staden kan göra i framtiden. Vidare finns en rekommendation av hur Grön IT ska realiseras. Miljöpåverkan ska minskas med hjälp av IT som miljöteknik, exempelvis energieffektiva fastigheter, miljöeffektiva transporter, utveckling av e-tjänster och digital ärende- och dokumenthantering.

Den andra bilagan är en inventering av vad som gjorts inom olika områden i staden och vilka aktiviteter som planeras framöver inom Grön IT. Aktiviteterna berör administration, miljö, kultur, pedagogik, det sociala området, fastigheter, verksamhetslokaler, bostäder, stadsplanering, trafik, avfall och vattenförsörjning.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Stadens miljöprogram är en bra utgångspunkt för visionen och målen om en Grön IT-strategi. För att Stockholm ska nå den vision om en av de renaste, snyggaste och tryggaste städerna i världen som beskrivs i Vision 2030 måste kunskaper om miljö och teknik användas för att det ekologiskt hållbara samhället ska uppnås.

Förutsättningarna att införa Grön IT-strategi i stadens förvaltningar och bolag är goda. IT-strukturen är i stort standardiserad och gemensam redan idag.

Förslaget att genomföra pilotprojekt med energieffektiviseringar inom en skolfastighet samt en fastighet med bostäder och verksamhetslokaler är utmärkt. Förvaltningen är övertygad om att stora miljöbesparingar kan göras med smarta IT-lösningar som i sin tur minskar växthuseffekten och miljöbelastningen.

I remissen påpekas att för att kunna genomföra strategin Grön IT är det nödvändigt med ett nytt förhållningssätt till miljöfrågorna och ett ändrat beteende hos stadens medarbetare. En effektivisering av energianvändningen behövs och logistiken måste förbättras för exempelvis transporter som sker inom förvaltningar och bolag. På detta område finns mycket att göra om den ekologiskt hållbara staden ska åstadkommas.

De indikatorer och aktiviteter som föreslås ingå i kommande verksamhetsplanering för Grön IT är av mycket olika slag. Några är enkla att genomföra, en del redan installerade och avklarade till viss del, andra omfattande och kostsamma. De som berör förvaltningen bör inom rimlig tid kunna utföras. Uppföljningen blir enkel att följa genom att indikatorerna och aktiviteterna läggs in i ILS, det integrerade ledningssystemet. Genomförandet av strategin uppskattas till en period av 3 till 5 år vilket kan vara rimligt, men det är också beroende av hur stor procentuell andel som ska uppnås för varje specifik indikator.

Att minska antalet fysiska möten sparar både miljö och tid. Men för att det ska vara möjligt med exempelvis videokonferenser och att hålla möten och presentationer över nätet krävs att den tekniska plattformen möjliggör detta och att det finns tillgång till lokaler. Det är också av största vikt att medarbetarna är motiverade och att de får utbildning i hur dessa möten ska gå till.

Den nya upphandlingslagen från 1 januari 2008 som innehåller uttryckliga möjligheter att ställa miljökrav måste utnyttjas vid varje tänkbart tillfälle. Är det dessutom så, som skrivs i remissen, att de offentliga kostnaderna för en miljöanpassad upphandling minskar med i snitt 1 % jämfört med annan upphandling finns det inga tveksamheter om att ställa miljökrav.

Utvecklingen av e-tjänster ger minskat behov av pappersblanketter och minskar även antalet resor. Tjänster via webben som omlån av biblioteksböcker och ansökningar till förskolor och gymnasieskolor har förenklat tillvaron och sparat tid för många människor samtidigt som det lett till minskade koldioxidutsläpp. Fler e-tjänster är önskvärt då det sparar tid, pengar och miljö.

Förvaltningen föreslår att stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Bilaga

Stadsledningskontorets förslag till Grön IT-strategi för Stockholms stad